N°. 223. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZATURDAG 11 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen; per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Het eerste der twee aan ons ter plaatsing toegezonden artikelen van den auteur der »*April-beweging*« volgt hieronder. Wij meenen, dat de schrijver blijk geeft van een eerlijk hart en van groote openhartigheid ten aanzien van het punt in geschil, betrekkelijk den Heer MULDER.

Waar, zoo als de geachte auteur doet, zonder eenige achterhoudendheid verklaard wordt, dat men in dwaling heeft verkeerd, — eene dwaling, die trouwens geheel begrijpelijk wordt gemaakt — daar kan inderdaad de felste tegenstander geene verdenking van kwade trouw meer koesteren; en zal, bij den onpartijdige, juist door deze omstandigheid, het niet weêrsprokene in waarde rijzen.

Vernieuwd onderzoek heeft mij geleerd, dat ik tijdens het neêrschrijven van mijn opstel voor *de Gids*, in dwaling was gebragt. De Heer MULDER moge een zeer werkzaam aandeel hebben gehad aan de Vereeniging *Koning en Vaderland*, die op de verkiezingen van 17 Mei in vele districten een overwegenden invloed heeft uitgeoefend. — *aan het voorbereiden en ontwerpen van het Utrechtsche adres is hij vreemd gebleven.* Ik reken het pligt, dat spoedig en openlijk te erkennen. En opdat niet mijne onjuiste voorstelling (op pag. 20 van mijn opstel) de kolommen van *de Gids* blijve ontsieren, zal op mijn verzoek bij het Maart-nommer een verbeterblad worden gevoegd, waarin men den oorsprong van het adres, voor zoover die bekend is of voor bekendmaking vatbaar is, met meer juistheid zal vinden uiteengezet. Ik zeg met opzet: *voor bekendmaking vatbaar.* Want het eerste vertrouwelijk gesprek tusschen de Heeren MULDER en MONTIJN (gesteld ook, ik ware omtrent het tijdstip en het onderwerp van dat gesprek goed ingelicht geweest) had ik niet moeten mededeelen. *de Nederlander* noemt dat teregt afkeurenswaard. Ik liet er mij toe verleiden in een »couranten-polemiek«, toen mijn voorstelling — die ik op goede gronden voor juist meende te kunnen houden, die ik in ieder geval geheel te goeder trouw had gegeven — in *de Nederlander* »leugenachtig« werd genoemd. Zal ik bij het orgaan van den Heer GROEN voor mijne »onmiddellijk, met iedere feil en vergissing opgeteekende improvisatie«, vergeving vinden? Ik weet het niet, en het is me onverschillig. Ik beken ongelijk, eenvoudig omdat het een eerlijk man behoefte is zijn karakter niet op te offeren aan eene kleingeestige eigenliefde, die zoo gaarne het *peccavi* binnen de lippen zou willen besloten houden.

Dat de voorstelling, die ik in *de Gids* gaf en in *de Grondwet* nader ontwikkelde, naar mijne meening met de waarheid overeenkomstig was, zal voor den onpartijdigen lezer geen lang betoog behoeven. Duidt heel de vorm van mijn opstel in *de Grondwet* het niet aan? Of kon ik het niet, gelijk het volk zegt, vooraf op mijn vingers narekenen, dat de Heeren MULDER en MONTIJN tegen mijn schrijven zouden opkomen, wanneer het onwaarheid behelsde? Ja, lokte ik dat zelf niet uit? Immers ja. Het is me echter aangenaam, nog een ander bewijs te kunnen bijbrengen, dat ik alleen heb meêgedeeld wat mij zelf, of liever in mijn bijzijn, verhaald was; — een geldig bewijs, ook *zonder* dat ik namen behoef te noemen. Want het is nu door een der hoofdleiders van *de Fakkel*, in het nommer van [illegible] Januarij, *openlijk erkend*, dat de auteur van *de April-beweging* alleen gebruik heeft gemaakt »van alles wat hem [illegible] is medegedeeld«. Dat het mij echter »door de hand der vriendschap in confidentiële gesprekken« zou zijn meêgedeeld, moet ik ontkennen. Ik was er toevallig twee malen bij, dat over den oorsprong van het Utrechtsche adres met derden werd gesproken, openlijk en onbedekt, zonder eenigen den minsten aandrang tot geheimhouding.

[illegible] hiermeê zou ik kunnen eindigen. Ik voeg er nog twee woorden bij.

Een wensch. Ik zou, »met het oog op de historische waarheid,« zeer gaarne zien dat nu ten minste *de Nederlander* tot eene [illegible] mijne vijf vragen overging. *De Nederlander* zegt, dat ze »uit verlegenheid en ter afleiding« door mij zijn gedaan. Laat het zoo zijn; — wat doet het er toe? Maar ze zijn »van ondergeschikt belang«, zegt *de Nederlander*. 't Is bijna, of *de Nederlander* dat »uit verlegenheid en ter afleiding« zegt. 't Is toch waarlijk — al het andere daargelaten — niet »van ondergeschikt belang«, of de bewering, op gezag van den Kerkeraad door den schrijver van *de April-beweging* geuit, dat er voorafgaand »overleg met politieken« heeft plaats gehad, — met andere woorden: dat de beweging geen zuiver-kerkelijken oorsprong heeft gehad, al dan niet met de waarheid overeenkomstig is. *De Nederl.* bedenke dat hij op die, zóó gestelde, vragen het antwoord niet *kan* schuldig blijven; — hij, die altijd zoo haastig is met *démentis* te geven.

Eene vraag. Niemand weet beter dan de Heer GROEN, dat onjuiste voorstelling van een feit, voortgesproten uit geheel verkeerde inlichtingen, die men, *zoo men ooit eenige inlichting uit afgeleide bronnen* voor juist mogt houden, eene juiste waardering van feiten niet uitsluit. Niemand weet beter dan de Heer GROEN, dat voor »onwillekeurige vergissing« omtrent één punt, dat hij niet anders dan uit afgeleide bronnen *kan* weten — ik moet hier nogmaals op drukken — zelfs de meest »uitstekende beoefenaar der historische kritiek« blootstaat. En niemand weet beter dan de heer GROEN, dat het volhouden van zulk eene vergissing, wanneer tegen hetgeen we tot in de kleinste bijzonderheden uit goede bronnen als waar meenen te weten, een bitse en naamlooze aanval geschiedt, in een couranten-polemiek, ik wil niet zeggen: vergeeflijk, maar natuurlijk is. Zal dan het orgaan van den Heer GROEN ook nù nog, nadat zorg is gedragen dat de »onwillekeurige vergissing« ook uit het opstel zelf wordt weggenomen, blijven voortgaan met de geloofwaardigheid van den schrijver en de beteekenis van het opstel *uit hoofde van die vergissing* bij zijne lezers in verdenking te brengen?

8 Febr. 1854.

De Schrijver van de April-beweging.

De *Köln. Zeitung* bevat uit de residentie een particulier schrijven, waarin, met betrekking tot onze houding in den tegenwoordigen staat van verwikkeling in Europa, het volgende gezegd wordt:

Met eenige bevreemding heeft men hier uit de Duitsche dagbladen kennis genomen van eene door den Nederl. gezant te Weenen ingediende Nota, eene verklaring inhoudende betrekkelijk de politiek, die de Nederlandsche Regering bij de verwikkelingen, waarmede Europa wordt bedreigd, denkt te volgen. Terwijl de Regering zich voor de strengste onzijdigheid heeft verklaard, schijnt het zonderling, dat zij daaromtrent aan een enkel kabinet eene mededeeling doet, die natuurlijk thans aan de overige kabinetten niet kan worden onthouden. Deze enkele verklaring zal welligt zeer spoedig verdere verklaringen ten gevolge hebben, en juist daardoor kan de voorgenomen onzijdigheid in gevaar worden gebragt. Wanneer het echter om eene algemeene verklaring van beginselen te doen ware, zoo is het moeijelijk te begrijpen, waarom deze juist aan Oostenrijk, dat toch niet de hoofdrol in het dreigende oorlogsdrama zal spelen, zoude gerigt zijn. Men houdt daarom het door de *Wiener Zeitung* laatstelijk medegedeelde berigt, zoo lang het dezerzijds niet officieel bevestigd is, voor ongegrond, minstens voor onjuist.

Het is *de Amsterdamsche Courant*, die het bestaan van de nota aan de Oostenrijksche regering het eerst bij het Nederlandsche publiek heeft bekend gemaakt. Herhaaldelijk is die courant, bekend als het orgaan van den Minister van Buitenlandsche Zaken in het bijzonder, uitgenoodigd geworden, om eenige opheldering te geven. Zij heeft gezwegen; het bestaan van de nota is, redelijkerwijs, daardoor minder onwaarschijnlijk geworden.

Dat anders de *Amsterdamsche Courant* [illegible] te spreken, bewijst ook de briefschrijver [illegible] *Zeitung* [illegible] zoo [illegible] *ard*«, zich voor de strengste onzijdigheid [illegible] bekende neutraliteits-artikelen in *de Amsterdamsche Courant*, aangezien in geenerlei opzigt de Regering eenige opene verklaring heeft afgelegd.

Waar dus het half-officiële karakter van de *Amsterd. Courant* zoo volmondig wordt erkend en die courant, na eene nota publiek gemaakt te hebben geheel in strijd met de beginselen, welke dit blad deed voorkomen, dat het Ministerie was toegedaan, het stilzwijgen blijft bewaren, kan een brief in de *Köln. Zeitung*, hoe goed ingelicht de briefschijver overigens ook mogt zijn, de tegenstrijdigheid niet oplossen, welke omtrent deze gewigtige zaak schijnt te bestaan, en die in de eerste plaats de onverdeelde aandacht der Vertegenwoordiging, onmiddellijk na de hervatting harer werkzaamheden, zal behooren bezig te houden.

Aan de *Deutsche Volkshalle* is, uit Rome, onder dagteekening van den 22sten Januarij, een brief gerigt van den navolgenden inhoud:

De kerkelijke aangelegenheden in de Nederlanden krijgen meer en meer een beter aanzien. De apostolische internuntius en de koninklijke regering zijn het aangaande den eed, dien de Nederlandsche bisschoppen te zweren hebben, volkomen eens. Achter het gebruikelijke kanonnieke eedsformulier zullen alleen de woorden gevoegd worden: »Dit alles zal ik des te trouwer in acht nemen, hoe zekerder ik ben, dat ik op deze wijze den eerbied en de achting, die ik Z. M. den Koning der Nederlanden en zijnen opvolgers schuldig ben, niet zal krenken.« De heilige Vader heeft alles, wat de apostolische internuntius te 's Gravenhage, met betrekking tot de aangelegenheden van het afleggen van den eed, had gedaan, goedgekeurd en de kardinaal-secretaris heeft dit besluit Zijner Heiligheid den graaf van Liedekerke-Beaufort, Nederlandsch gezant bij den heiligen stoel, in eene bijzondere depêche medegedeeld. In deze depêche drukt zijne eminentie zich — zoo als ik u uit eene goede bron verzekeren kan — met veel zelfvoldoening over de regtvaardigheid en de verzoenlijke gezindheid der Nederlandsche regering uit. De benoeming van den heer Lightenvelt tot Nederlandsch gezant te Parijs is hier eveneens met blijdschap vernomen. De heer Lightenvelt is niet alleen een Katholiek, maar heeft zich ook bij gelegenheid zijner buitengewone zending bij den heiligen stoel, en inzonderheid bij de beraadslagingen in de Tweede Kamer, ten opzigte der vraag, of de heilige stoel het Nederlandsche ministerie vooruit mededeelingen gedaan had omtrent de wijze van invoering der bisschoppelijke hierarchie, als een man van eer gedragen. In dezen zin heeft ook Zijne Heiligheid tegenover den Nederlandschen gezant gesproken bij de laatste audientie. De opvolger van den heer Lightenvelt, de heer Mutsaers, is eveneens, voor zooveel men weet, een goed Katholiek, en zullen ook onder zijn ministerie de aangelegenheden der Katholieken in goede handen zijn.

Wij meenen, dat de correspondent van de *Volkshalle*, om aan zijn brief eene behoorlijke uitgebreidheid te geven, voor het voornaamste deel slechts herhaald heeft wat bereids, sinds maanden, in Nederland algemeen bekend is. De wijziging in den eed gebragt, is geen nieuws, dat de *Volkshalle* ons brengt.

De tevredenheid van het Hof van Rome [illegible] allezins verklaarbaar. Of zij evenwel, met de behoorlijke handhaving onzer nationale eer is verworven, of daarenboven de benoeming van den heer LIGHTENVELT aan de tegenwoordige hooge eischen onzer belangen te Parijs wel voldoet, meenen wij altijd nog te moeten betwijfelen.

In hoever, eindelijk, de »*Aprilbeweging*« [illegible] geworden, met het doel, om tot de [illegible] Correspondent der *Volkshalle* [illegible] blijken uit *de grieven* van *de* [illegible] het *Goudsch Kronijkske* [illegible]

[illegible] jongste

Reeds [illegible] gewaagd. In deze brochure over de [illegible] zal het onzen lezers niet [illegible] oogenblikken van spanning [illegible] te vernemen, hoe deze Engelsche [illegible] en doel, streven en einde van den [illegible] zich voorstelt.

[illegible] einde? Wie kan daaraan twijfelen? Iets slechts werpt een schaduw op het tafereel: het bloed dat er zal moeten worden vergoten: doch, zoo als reeds gezegd is, hoe gestreng ons oordeel moge zijn, wij mogen ons daaraan niet storen; wij moeten buigen voor den drang des noodlots. De worsteling moge hevig, lang kan zij niet zijn; en zij zou uitloopen op een zegenrijken dag van rust en vrede. Geen toekomstige Czaar zou het ooit

weder durven wagen de rust en vrede der wereld te bedreigen. Rusland's lijfeigenen zouden hunne menschenregten leeren inroepen en de schoone dochteren van Griekenland en der heerlijke eilanden daarom heen, zouden niet door Muzelmannen worden veil geboden. Gewis, de hulprijke mannen uit het verre Westen gekomen, om dat Europa bij te staan, dat de vaderen dier westerlingen eens in donkere dagen verlieten, zouden met medelijden aan de marteling der Afrikanen in de nieuwe wereld denken en hun hunne vrijlating schenken; terwijl Polen en eenige andere staten van Europa, die alsdan weder een naam zouden herkregen hebben, aan de zegekar der constitutionnele vrijheid zouden helpen, tot dat hunne zoogenaamde hersenschimmige droomen bewaarheid zouden zijn.

En al moest het derde deel der menschheid in den kamp ondergaan, dan zouden nog natien, nu nog zonder naam en alsdan op het wereldrond overgebleven, deel hebben aan de zegeningen der vrijheid; wier namen *nog niet uitgewischt zijn in het boek des levens!* JA DES LEVENS, van het zedelijk, reine, nuttige, weldadige en, hopen wij, ook eeuwige leven.

Doch landgenooten! alvorens mijne taak te eindigen, staat mij toe u nog te zeggen, dat, zoo wij langer met dubbelzinnige pligtplegingen te werk gaan, — ja, wanneer wij ons niet duidelijk bij de zaak der vrijheidsvrienden op Europa's vasteland aansluiten, moeten hunne vrijheden sterven en de constitutionele regeringen van de landen verzinken. Laat Rusland, of welke zelfheerscher dan ook, slechts de helft bekomen van hetgeen wij onderstellen en hij zal er niet bij berusten. Binnen weinige jaren kan zelfs Engeland zich bedreigd zien door eene coalitie van die mannen, die het thans nog in staat is te verpletteren. En kwam het zoo ver, hoe verschrikkelijk ware het, al de Europesche handelshavens voor ons gesloten te zien, onze landgenooten in den vreemde mishandeld, binnen 's lands bedreigd, de vereenigde vloten der zegevierende mogendheid ons eiland omsluiten en eindelijk misschien een buitenlandschen vijand aan onze kusten, en aldus onze huisselijke en maatschappelijke instellingen afhankelijk van het medelijden van vreemde overheerschers. Doch niet aldus zullen wij handelen, wij zijn afkeerig van die kleinmoedigheid, die zich verbeeldt al zeer krachtig te zijn, wanneer zij hardnekkig aan een voorwerp zich klemt. Houden wij veeleer vast aan datgene, wat tot ons gezond verstand, tot ons gevoel van regt en billijkheid spreekt, en laat ons bovendien niet gelooven, dat de loop der gebeurtenissen zoo als wij dien geschetst hebben, ooit tegen ons kan wezen. Vervolgen wij dan de duidelijke, mannelijke, verstandige staatkunde, die wij hebben uiteengezet en dan mogen wij verwachten, dat Indie althans *ons* blijft, dat het evenwigt der magt en wij zelven volkomen beveiligd zijn. Maar nog meer: ook datgene wat ontegenzeggelijk meer de pogingen van een edelen, verheven en behoorlijk gevormden geest waard is, zal daardoor verwezenlijkt worden. De noordsche zelfheerscher, wiens overmoed thans de ergernis van zoovelen gaande maakt, zal gestremd zijn in zijne baan; tegen zijne aanslagen op den vrede en de vrijheid der wereld zou een bolwerk opgeworpen zijn; de verdrukten zouden eene poging doen, zich uit het stof op te heffen, waarin zij nedergetrapt liggen en zouden het goddelijk vermogen zegenen, die het verstand der stervelingen zou hebben beneveld, om zijne goedheid en genade te beter te doen uitkomen; aan instellingen van de hoogste waarde, die niet behoeven afgeschaft, maar alleen verbeterd te worden, zou dan die oplettendheid worden geschonken, die de veranderde toestand der tijden als noodzakelijk zou aantoonen; maatschappelijke regten, beter begrepen en overal door het schild van constitutionele wetten beveiligd, zouden over de gansche beschaafde wereld verrijzen, den terugkeer van zoodanige bekommeringen en angsten onmogelijk maken als thans de rust der volken storen; en onder de lang gewenschte heerschappij van regeringsbeginselen en wetten, die Gode eere en den mensch zegen brengen, zou het menschdom ongehinderd voortschrijden naar den glorierijken eindpaal van al het aardsche, daar algemeene eendragt het kenmerk van de zamenleving der menschen is.

Nederlanderachtigheden.

De Fakkel, op zelfbehoud bedacht, wordt óók Nederlanderachtig. Nu de rigting, waar het volksblad heen wil, in de *Aprilbeweging* met de woorden van het volksblad zelf is aangewezen, zouden dan een en ander de oogen wel eens kunnen opengaan. Maar het tegengif is spoedig gevonden; — de schrijver moet onder de verdenking van oppervlakkigheid en oneerlijkheid worden gebragt.

In het opstel zou de Aprilbeweging zijn voorgesteld als het werk van eenige mannen; — dat ze een feit is, hetwelk met vreesselijke feiten zamenhangt, zou geheel uit het oog zijn verloren; en zulks, terwijl heel het eerste gedeelte van het opstel aan de uiteenzetting van dien zamenhang is gewijd!

In het opstel zou 'ter kwader trouw' *de Fakkel* nu en dan 'het orgaan van het negatieve Protestantisme' zijn genoemd. En dat, terwijl in heel het opstel die aanduiding slechts éénmaal voorkomt, *overgenomen uit de Nederlander*, en *juist om die aanduiding* vergezeld van eene vrij scherpe ironie tegen *de Nederlander*.

In het opstel zou een '*zeer oneerlijk*' gebruik van aanhalingen uit *de Fakkel* zijn gemaakt. En dat zonder dat één enkel bewijs voor de juistheid dier beschuldiging wordt bijgebragt, of — wij zijn er van overtuigd — *kan* worden bijgebragt.

De Fakkel verlangt, dat men de uitlegging zijner woorden voortaan aan hem zelf overlate. Dat zou zeker het gemakkelijkst zijn. Dan kon hij b. v. uitleggingen geven in den smaak van de toelichting, die hij ten vroeger jare in no. 31 gaf van een onverantwoordelijken en maar al te duidelijken uitval, in no. 30 gedaan. Zulke uitleggingen rieken echter naar *de Nederlander*.

De Boekzaal van Jan. jl. geeft het volgend berigt:

'Leiden, 23 Jan. In deze gemeente circuleert een adres (dat door plaatsgebrek niet in *de Boekzaal* kan worden opgenomen), gerigt aan de Synode, tegen de ophanden zijnde Nieuwe Bijbelvertaling. Het is bereids door vele gemeente-leden onderteekend.'

De Nederlander deelde in No. 1103 den inhoud mede van dat adres.

In *de Grondwet* van 3 Febr. wordt verzekerd, dat in de *beschaafde, geletterde* en *wetenschappelijke* kringen, daar ter stede, van het indienen van zulk een adres niets bekend zou zijn.

Dat is ons bij een vernieuwd onderzoek bevestigd; — maar wat niemand kon onderstellen, dat adres is werkelijk ingediend, maar door personen,

waarvan geen enkele den bijbel in de oorspronkelijke taal kan lezen;

waarvan de meeste geen *Duitsch, Engelsch, Spaansch* of *Italiaansch* verstaan;

waarvan de eerste onderteekenaar, *naar men zegt*, de *Fransche* taal zelfs niet magtig is.

De adressanten behooren tot de anti-revolutionnaire partij; die aanduiding zal echter genoeg zijn, om te begrijpen, dat het adres is ingediend, *volgens een voorgeschreven ontwerp* en onderteekend *ter goeder trouw.*

Niets is gemakkelijker dan zulk een petitionnement. Het hoofdkwartier, te 's Hage gevestigd, schrijft aan en men bidt de Synode, of wien men wil, iets te doen of na te laten, zonder kennisneming van de motiven; gelijk vroeger bij de April-beweging, tegen de bisschoppen — nu in het voorjaar tegen de Bijbelvertaling.

Het kwam er vroeger niet op aan, of men de bisschopsquaestie in een valsch daglicht stelde, — het komt er nu niet op aan, of men de onderhoorigen een bespottelijk figuur laat maken, met hen te doen zeggen: ik ken Grieksch, Hebreeuwsch, Duitsch, Engelsch enz.; als er maar gepetitioneerd wordt.

Men zegt, dat de theologische faculteit te Leijden zich in het werk der bijbelvertaling door de adressanten zal doen bijstaan, omdat het adres ook als een ingewikkelde brief van recommandatie kan worden opgevat.

Wij lezen in N°. 1112 van *de Nederlander*:

Indien *de Grondwet* waarlijk, naar aanleiding van aanmerkingen gelijk ze in haar laatste nommers gemaakt heeft, *verlangend uitziet* naar een antwoord van onzen correspondent J. B., dan gelieve zij te zorgen dat hij, die *de Grondwet* niet geregeld leest, met den inhoud bekend zij.

Wat moet dit beteekenen?

Dat *wij* den heer J. B.(ake) een present-exemplaar moeten toezenden; want dat hij anders *de Grondwet* niet leest?

Wel heeft de heer J. B. menigmaal beweerd, dat hij 'toevallig' ons onder de oogen kreeg: wij konden echter niet gelooven, dat de toeleg was om op gelijken voet met *onze* correspondenten te worden behandeld.

Voorshands meenen wij, dat de redactie van *de Nederlander*, die dan toch, naar het schijnt, '*de Grondwet*' wel geregeld leest, de waardigheid van haren correspondent beter zou ophouden, wanneer zij hem elk N° toezond, waarin de redeneringen van J. B. werden gerefuteerd; dan opzettelijk om een present-exemplaar de aanvraag te doen.

De geheele aanmerking komt ons evenwel vóór te zijn eene Nederlanderachtigheid van de niet meest geslepene soort.

De hooggeleerde heer J. B. wordt ten eenemale uit het veld geslagen; *de Nederlander* schrijft hem brief op brief: 'Verdedig u dan toch'; en het antwoord komt: 'Zeg, dat ik *de Grondwet* niet lees!' Welk een verlicht politicus en onpartijdig beoordeelaar is dan toch inderdaad de heer J. B., die wél *zijn eigen werk* leest, maar nooit wat er *tegen gezegd wordt!* Wanneer al de anti-revolutionnairen zóó handelen — en waarom zouden ze 't niet doen? — dan is het geen wonder, dat ze, ziende, blind blijven.

De *Arnh. Courant* verwijst de *Nederlander*, dat voor zijne partij en bepaaldelijk voor den heer Groen, het denkbeeld van de *gelijkheid der gezindheden voor de wet* een gruwel is.

De *Nederlander* van 8 Febr. komt hier tegen op, ontkent dit, en verlangt op hoogen toon retractatie.

Het anti-revolutionnaire blad, 't geen zeer vele zaken ignoreert, schijnt nu zelfs niet meer te weten, wat de heer Groen *geschreven* heeft.

Het sla eens op de *Adviezen*, uitgegeven in het jaar 1840, op bladz. 94. Men leest daar:

'*de volkomen gelijkstelling der Godsdiensten* in art. 190 en 96 (Gw. 1815). Maar, ofschoon verdraagzaamheid onder de christenpligten behoort, *zoo geloof ik niet, dat eene gelijkstelling van dien aard juist het kenmerk eener Evangelische Staatsregeling is.* Begrepen?

Zoude *de Nederlander* niet wel doen een ander maal wat voorzigtiger te zijn? *(N. R. C.)*

Buitenland.

ENGELAND.

Het Lagerhuis heeft in zijne zitting van den 7. op het voorstel van sir John Pakington, eene commissie benoemd, belast met het opsporen van middelen, om de parlementaire debatten te verkorten. De voorname aanleiding tot dit voorstel bestond hierin, dat in de laatste zitting het houden van drie redevoeringen eene tijdruimte van 15½ uren heeft gevorderd.

— De gouvernementen van Groot-Brittannie en van de Pauselijke Staten hebben wederkeerig verklaringen opgemaakt en met elkander uitgewisseld, strekkende tot regeling en verzekering der handels- en scheepvaart-belangen van elk der beide landen in de havens van het andere land. De gemaakte bepalingen zullen gedurende zeven jaren in stand blijven, en daarna gedurende een onbepaalden tijd, ten ware zij 12 maanden te voren van den eenen of den anderen kant mogten zijn opgezegd.

— In de zes eerste maanden van het jaar 1853 zijn over de spoorwegen in Groot-Brittannie en Ierland (te zamen eene lengte hebbende van 7512 mijlen) vervoerd 45,080,316 personen, en zijn 148 personen op die wegen omgekomen en 191 gewond geraakt.

— Volgens opgaaf der bladen van New-York hebben de in het jaar 1853 uit St. Francisco afgezondene hoeveelheden goud eene waarde van 67,873,505 dollars bedragen, en kan de waarde van het goud, hetwelk Californie sedert de goudmijnen aldaar ontdekt zijn, dus in de laatste zes jaren, heeft opgeleverd, gesteld worden op 260 mill. dollars. — In 1853 zijn te St. Francisco 35,185 reizigers aangekomen, en 30,316 personen van daar vertrokken. Het getal der binnengekomen schepen is geweest 1028, metende 555,794 ton; dat der uitgeklaarde schepen 1091, metende 635,480 ton, 't welk is 22 meer dan in 1852.

BELGIE.

De *Moniteur* behelst de koninklijke besluiten, waarbij Z. Keiz. H. Prins Napoleon, tot grootkruis der Leopoldsorde, en de officieren die H. D. in Belgie hebben vergezeld, tot verschillende graden der orde worden benoemd. Het besluit nopens Prins Napoleon is gegrond op de overweging dat Z. M. aan Z. Keiz. H. door die benoeming een openbaar blijk van zijne vriendschappelijke gevoelens heeft willen geven.

— Gisteren, den 8sten dezer, woonden de heer von Kiseleff en zijn secretaris, de heer von Grote, de zitting van de kamer der afgevaardigden bij, waar zich ook de graaf de Montalembert bevond.

DENEMARKEN.

In de vergadering van afgevaardigden te Kopenhagen van 4 dezer is, bij gelegenheid van het in overweging nemen van een ontwerp van wet, waarbij eene nieuwe ligting voor de dienst der marine bevolen wordt, het Oostersche vraagstuk ter sprake gekomen. Verschillende sprekers hebben bepaalde inlichtingen over de stelling van het land en over het doel van het gesloten verdrag van onzijdigheid verlangd, welk doel hun niet voldoende opgehelderd voorkwam. De minister van justitie heeft geweigerd zich op het staatkundig gebied te doen brengen. Het ontwerp werd aangenomen, maar niemand scheen een groot vertrouwen in de onzijdigheid van Denemarken te stellen. Ieder scheen overtuigd, dat dit land, ingeval van oorlog, ondanks zich zelf, verpligt zou zijn partij te trekken. De ministeriële crisis was in dit rijk geëindigd. De ministers waren met eene commissie uit gemelde vergadering in overleg getreden, over de derde beraadslaging van de nieuwe grondwet.

TURKIJE.

Er zijn geene nadere, regtstreeksche berigten van het tooneel des oorlogs ontvangen. Den 7 dezer wilde men te Weenen weten, dat den 5den te voren, bij Guirgweo een bloedig gevecht tusschen de Russische en Turksche troepen is geleverd, in hetwelk aan beide zijden veel volk is gebleven. 3000 Turken moeten daarbij den Donau zijn overgetrokken, de Russische voorposten hebben teruggedreven, en de stad zelve hebben aangevallen; doch, zoo het berigt luidt, naderhand zijn teruggetrokken. Men meende, dat de Russische generaal von Schilder, zich bepaaldelijk met het bestuur der krijgsverrigtingen in klein Wallachaije zou belasten, en dat de generaal Gortschakoff zich naar Bucharest had begeven, om het oog te houden op de bewegingen der Turksche krijgsmagt, in de nabijheid van Rudschuk. Courscheid-Pacha (voorheen de generaal Guyon) is met een zeer uitgebreide volmagt naar het Turksche leger aan de Azatische grenzen gezonden, ten einde het te helpen reorganiseren. Het aan de grenzen geposteerde Russische armee telt 40,000 man infanterie en 9000 ruiters, zoo geregelde cavalerie als Kozakken. — Het berigt van den overtogt der Turksche troepen, onder bevel van Omer-Pacha, over den Donau te Oltenitza wordt tegengesproken.

De *Moniteur Universel* behelst in zijn niet officieel gedeelte, een enkelen regel, houdende: 'de Russische minister heeft gisteren (Maandag) Parijs verlaten. Dat blad vangt echter aan met de openbaarmaking der staatsstukken van wege Frankrijk, betrekkelijk de aangelegenheden van het Oosten. — Er worden vele bijzonderheden medegedeeld nopens de Grieksche zamenspanning in Turkije, en de hechtenisnemingen welke, ten gevolge der ontdekking, te Konstantinopel, te Widdin en andere steden hebben plaats gehad. — Zoowel in de dagbladen, als in de bijzondere briefwisseling van Parijs, wordt veel gewag gemaakt van nog bestaande uitzigten op het behoud van den vrede, maar tevens van vele toebereidselen tot den krijg. De goede uitzigten zouden daarop steunen, dat de mogendheden, sedert de zending van den graaf Orloff mislukt, nieuwe voorstellen aan Rusland zouden hebben aangeboden. Het antwoord van den keizer op die voorstellen zou niet lang achterwege kunnen blijven. Het *Journal des Débats* heeft weinig hoop, dat die nieuwe poging met een goeden uitslag zal worden bekroond. Teregt merkt men op, dat de aanbieding van die nieuwe voorstellen weinig zou overeenstemmen met de verklaring, Maandag jl. door lord Clarendon in het Hoogerhuis gedaan, dat volstrekt geene hoop op het behoud van den vrede ... Graaf Orloff is dan ook niet langer te Weenen gebleven dan om daar de komst af te wachten van den baron Budberg, Russische minister bij het hof van Pruissen; ... onderhoud heldert zich gereedelijk op, daar de Russische minister te Berlijn aan graaf Orloff rekenschap heeft moeten doen van de pogingen door hem bij de Pruissische Regering in het werk gesteld, die mede vruchteloos geweest ... het half officiële blad *le Journal de Francfort*, wo...

de meest stellige wijze verklaard, dat, wat er ook moge gebeuren, de Duitsche mogendheden, hoezeer zij zich door geen bepaald verdrag hebben willen binden, besloten hebben de strikste onzijdigheid te bewaren. Bijzondere berigten uit Konstantinopel bevestigen het, dat de Engelsche en Fransche admiraals van hun voornemen hebben moeten afzien, om hunne zeilschepen gedurende het tegenwoordige jaargetijde in de Zwarte Zee te doen varen. Het ongunstig weder en de heerschende stormen maakten alle bewegingen van die schepen ondoenlijk. Gedurende een of twee maanden zal men zich alzoo moeten bepalen, om van de stoomschepen gebruik te maken waardoor de bewegingen natuurlijk zeer worden beperkt.

De *Times* behelst berigten uit Petersburg van 29 Jan jl., houdende, dat men verzekerde, dat de Keizer zeer goed den toestand begrijpt waarin hij geplaatst is, trachten zal, zoo dit behoudens zijne eer en zijne regten kan geschieden, eenen algemeenen oorlog voor te komen. De invloed van den graaf van Nesselrode zou den boventoon hebben herkregen. Men voegt er bij, dat de keizer een eigenhandigen brief aan de Koningin van Engeland zou schrijven, waarin hij trachten zou te bewijzen, dat hij niet de aanvaller geweest is. Intusschen worden bij een keizerlijk bevelschrift, al de krijgslieden die met verlof zijn en de geheele reserve, onder de wapenen geroepen.

Volgens een telegraphisch berigt van Londen van gisteren, Donderdag, ten 12 ure, was de Russische gezant, baron Brunnow, uit die hoofdstad vertrokken.

Naar luid van een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren, Donderdag, was graaf Orloff naar St-Petersburg teruggekeerd.

Met den telegraaf zijn berigten uit Triest van 9 dezer ontvangen, die tijdingen uit Konstantinopel van 30 Jan. jl. mededeelen, volgens welke er aldaar eene wijziging van het kabinet had plaats gehad in eenen voor den vrede gunstigen zin. De Seraskier Mehemed Ali is door den Riza-pacha vervangen; Achmet-pacha is tot Kapudan-pacha benoemd. De vereenigde vloot lag nog altijd in de baai van Beicos.

— Volgens het dagblad *l'Assemblée Nationale* houden berigten, welke te Parijs uit Weenen zijn ontvangen, bepaaldelijk in, dat de Russische vloot naar de haven van Sebastopol was teruggekeerd.

Te Brest is, naar luid van het daar uitkomende dagblad, op den 4den Februarij last gegeven aan het eskader van den Oceaan, om onverwijld in zee te steken. Men verwachtte, dat de genoemde vloot den volgenden dag onder bevel van den admiraal Bruat, zou uitzeilen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Nog is ingekomen een wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1853, tot herstel van waterkeeringen in Zeeland, ten bedrage van *f* 125,000. De *Mem. van Toelichting* zegt daaromtrent het volgende:

Door den storm van den 26sten September ll., leden vele waterstaatswerken in ons land. Bijzonder was dit het geval ten aanzien van de waterkeeringen in Zeeland en de zeedijken van de calamiteuse polders. Bij opmeting en berekening bleek de schade aan deze werken wel minder aanzienlijk te zijn, dan de hoog opgeloopen vloed en de hevige golfslag aanvankelijk hadden doen vreezen, maar wegens de herstelling kon met de aannemers van de rijs- en steenglooijing-werken aan die polders, voor geene mindere som dan voor bijna *f* 127,000 worden overeengekomen. Toen de aanvraag om eene Rijksbijdrage tot dat bedrag werd ontvangen, was de som, waarop tot dekking van het tekort op de gewone werken der calamiteuse polders, mitsgaders buitengewone voorzieningen in de Staatsbegrooting van 1853 was gerekend, reeds verbruikt. Het beschikbare op de verdere onderdeelen van art. 72 van het Vde hoofdstuk dier begrooting, bood evenmin gelegenheid die meerdere behoefte daarop aan te wijzen. De post van *f* 80,000 onder art. 153 dier begrooting voor onvoorziene behoeften en aanvulling bestemd, op zich zelf ontoereikend tot bestrijding dezer buitengewone uitgaaf, mogt, met het oog op hetgeen van die som reeds tot andere einden noodig kon zijn, zelfs niet ten deele worden aangesproken. Er blijft dus niets anders over dan eene verhooging van het cijfer, bij art. 72 geraamd, aan te vragen. Aangezien op dat artikel waarschijnlijk eenig overschot zal worden verkregen, wordt eene verhooging van *f* 125,000, dus ongeveer *f* 2,000 minder dan de hiervoren gemelde behoefte, genoegzaam geacht. De aanvraag ware eerder geschied, zoo niet eerst in het midden der maand December de juiste opgaaf van het gezamenlijk bedrag der aannemingssommen was ontvangen en de Regering had gemeend die juiste opgaaf te moeten afwachten. Overigens zullen de sommen bij de verdere artikelen der begrooting van 1853 voor 's Rijks waterstaats-werken geraamd, onaangezien de geleden schade, toereikend zijn, zoodat geene meerdere aanvragen zullen noodig wezen. Met uitzondering van die aan de werken van Zeeland, aan den zeedijk te Hellevoetsluis en aan het kanaal van Voorne, mag de geleden schade, bij de hevigheid van den storm, in het algemeen als van geen groot belang worden beschouwd.

's Gravenhage, 10 Februarij.

Z. M. heeft T. D. G. Rolandus, 1ste luitenant der artillerie bij het garnizoen te Curaçao, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft benoemd bij het wapen der artillerie, bij het 1ste regement vesting-artillerie, bij gunstige uitzondering, tot luitenant-kolonel, de majoor J. M. Engelberts, van gemeld regement, met bepaling, dat hij aanvankelijk zijn tegenwoordig tractement van majoor zal blijven genieten; bij het leger in Oost-Indie, tot adspirant-betaalmeester, den sergeant W. H. de Jongh, van het koloniaal werfdepôt.

—

Z. M. heeft: 1°. aan Mr. J. D. van der Poel, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeenten Ameide en Tienhoven; 2°. tot burgemeester dier gemeenten benoemd C. Diemont, secretaris van de beide gemeenten.

—

Z. M. heeft goedgevonden den heer Jhr. Mr. J. K. de Jonge, advocaat te 's Gravenhage, tijdelijk te plaatsen in de dienst van het Rijksarchief, ten einde onder toezigt van den Rijks-archivaris werkzaam te zijn.

—

Z. M. heeft goedgevonden: 1°. Aan eene commissie van vier leden, voor een gelijk getal gekozen uit elk der collegiën van Gedep. Staten van Zuidholland en Noordholland, het onderzoek op te dragen der vraag: of de bestaande wetten en verordeningen omtrent de zeevisscherijen geheel kunnen worden ingetrokken, of wel, dat het in het algemeen belang en dat der visscherijen noodig is eenige voorschriften omtrent de uitoefening van dien tak van nijverheid te behouden, of nieuwe vast te stellen; 2°. tot leden dier commissie te benoemen de heeren D. van Koetsveld en Mr. C. B. Nederburgh, leden van het collegie van Gedep. Staten van Zuidholland, en W. Kaars Sijpesteijn en Mr. G. de Vries, leden van het collegie van Gedep. Staten van Noordholland; 3°. aan de commissie als secretaris toe te voegen den heer Mr. J. T. Buijs, ambtenaar bij het gewestelijk bestuur van Noordholland.

—

Z. M. heeft tot ridder der 4de klasse van de Mil. Willemsorde benoemd den sergeant P. M. Flou, van het wapen der infanterie in Oost-Indie, ter zake van de in 1851/52 in het Palembangsche plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen, met bepaling dat bij afzonderlijke dagorders zoo in Nederland als in Indie ter zelfder zake eervol zal worden vermeld de sergeant P. de Nijs (sedert overleden) de korporaal J. Torfs, en de flankeurs F. Elsen en E. Verbeeck, de eerstgenoemde van het wapen der artillerie, en de drie anderen van het wapen der infanterie in Oost Indie.

* Wij kunnen stellig verzekeren, dat er bij het Depart. van Oorlog volstrekt niets bekend is van het berigt, in het *Journal du Limbourg* voorkomende, dat de ligtingen van de vier laatste dienstjaren zouden worden opgeroepen. Dat berigt is alzoo ongegrond.

Wat aangaat een ander berigt, dat er honderd onderofficieren, minstens vier jaren gediend hebbende, waarvan twee jaren met den rang van onder-officier, zich zullen kunnen voorbereiden tot het afleggen van het officiers-examen, moet worden opgemerkt dat dit volstrekt geen nieuwe maatregel is, die eenigen schijn van ongerustheid zou moeten opleveren. Immers dergelijk examen van onderofficieren heeft sedert lang, laatstelijk nog in de maand October jl. te Breda plaats gehad. Het vindt plaats, om de onder-officieren meer uitzigt te geven, om tot officier te kunnen worden bevorderd. Dat is dus geen nieuwe of buitengewone maatregel.

En wat eindelijk betreft het berigt in de *Gron. Ct.* medegedeeld, dat de Regering aan de chefs van ieder regement infanterie aanschrijving heeft gedaan, om vóór 1 April aanst. duizend nieuw vervaardigde kapotjassen in gereedheid te hebben, enz.: ook dit is een maatregel, die jaarlijks plaats heeft tegen den tijd, dat de miliciens eener ligting in dienst worden gesteld. Het bedrag van 1000 is een bepaald gewoon getal. Die maatregel heeft alleen ten doel om te zorgen, dat de miliciens, bij hunne komst in de kasernen, behoorlijk gekleed en gekaserneerd kunnen worden. Ook dit is volstrekt geen buitengewone maatregel.

Uit een en ander blijkt alzoo, dat de opgemelde geruchten ten deele ongegrond, ten deele verkeerd voorgesteld zijn en dat er van den kant onzer Regering, immers tot hiertoe, geene buitengewone verdedigings-maatregelen zijn genomen of bevolen.

* De Minister van Marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, gedurende de maanden Januarij, Februarij en Maart dezes jaars en niet langer, ten kantore van de betaalmeesters in de Arrondissementen de voldoening zal geschieden, der gagementen ten laste van den staat over het vierde quartaal 1853, met dien verstande, dat hier alleen bedoeld worden de tijdelijke pensioenen, die door de zorg van het Departement van Marine worden voldaan; zullende gezegde betaling aanvang nemen met den 6den dezer, en voorts over gemeld tijdvak, dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

* Heden zal de baron d'Arnaud, gewezen Minister van H. M. de Koningin van Spanje, bij het Nederl. Hof, de residentie verlaten en zich naar Brussel begeven.

* Het heeft H. M. de Koningin behaagd voor het diaconiewerkfonds te Dinteloord (Noordbrabant) een prachtig geschenk toe te zenden, om te dienen voor eene verloting, in den loop van dit jaar te houden.

* Naar men verneemt moet dezer dagen bij de Nederlandsche Regering ontvangen zijn de mededeeling der hoven van Frankrijk en Engeland, houdende dat, welken loop de geschillen tusschen Rusland en Turkije ook mogten nemen, in het handels- en scheepvaartverkeer de neutrale vlag, als die van bevriende natie zal worden beschouwd en dus geheel veilig zal zijn.

De *Staatscourant* van heden bevat een verslag van den Minister van Binnenlandsche zaken aan den Koning [illegible] de verrigtingen van de buitengewone water-correspondentie bij de jongste ijsbezettingen [illegible]

Die buitengewone correspondentie is thans allerwege opgeheven.

Het verslag besluit met de navolgende zinsnede:

« Alzoo is ook weder deze jongste ijsbezetting geëindigd, en zijn welligt daarmede de zorgen voor de rivierdijken voor dezen winter verdwenen. Ongemeen gelukkig is de ijsbezetting geëindigd. Voor het geval dat de zaken eene minder gunstige wending hadden genomen, waren alle voorbereidende maatregelen beraamd. De dijkbesturen en waterstaats-ambtenaren waakten, ten einde het gevaar dadelijk en zooveel mogelijk af te wenden. Zij verdienen lof voor de orde en regelmatigheid, waarmede deze voor Nederland zoo belangrijke aangelegenheid is behartigd. »

De *Staats-Courant* van heden bevat tevens Staten van den invoer op Java en Madura van den Oosterschen Archipel in het 2de kwartaal van 1853. De invoer heeft bedragen aan voortbrengselen van Europa en Amerika *f* 44,581; van de West van Indie en Bengalen *f* 86,359; van China, Manilla en Siam *f* 123,750; van den Oosterschen Archipel *f* 1,598,000; totaal generaal *f* 1,852,690.

De Staten van den uitvoer van Java en Madura naar den Oosterschen Archipel over hetzelfde tijdvak wijzen aan, dat die uitvoer heeft bedragen aan voortbrengselen van den Oosterschen Archipel *f* 1,162,733; van de West van Indie en Bengalen *f* 11,018; van China, Manilla en Siam *f* 27,641; van Japan *f* 1,948; van Europa en Amerika *f* 625,180; totaal generaal *f* 1,828,520.

Z. M. heeft aangenomen het beschermheerschap van de afdeeling Breda, van de Vereeniging het *Metalen Kruis*, terwijl Z. K. H. prins Frederik het hem opgedragene eerelidmaatschap, hem door die afdeeling aangeboden, evenens heeft aangenomen.

* Z. M. de Koning heeft gisteren middag ten 5 ure in een plegtig gehoor ontvangen Z. Exc. don F. Bourman, nieuw benoemd gevolmagtigd minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het Nederl. hof, tot het overhandigen van zijne geloofsbrieven, ter vervanging van Z. Exc. den baron d'Arnaud, die naar Spanje zal terugkeeren tot vervulling van andere functien. Z. Exc. werd daartoe door 's Konings ceremoniemeester, gezeten in eene hofkoets, uit het *Hôtel de l'Europe* afgehaald, en na afloop der plegtigheid op dezelfde wijs derwaarts terug geleid.

* Bij Koninklijk besluit van 5 dezer, no. 78, is bepaald, dat er eene buitengewone vergadering der Staten van Zuidholland zal worden gehouden op Dingsdag den 21 Februarij aanstaanden, die des morgens ten 11 ure in het gewone vergaderlokaal der Staten in deze provincie zal aanvangen. In die zitting zal worden behandeld de aanvrage van het bestuur van Delfland, tot bekoming van eene provinciale bijdrage in de kosten van verzekering van Delfland's zeewering achter Ockenburg en tot behoud der polders het Noord- en het Nieuwland.

* De heeren Groen van Prinsterer, als President, en J. W. Gefken, als Secretaris, hebben eene oproeping gedaan, waarbij tot meer algemeene deelneming wordt aangespoord in de *Nederlandsche Maatschappij tot bevordering van de Afschaffing der slavernij.* « Het doel, — zeggen de onderteekenaren van die oproeping, — waarnaar gestreefd wordt, is afschaffing der slavernij, met verbetering van het lot des slaafs. Tot dit laatste, hoe wenschelijk ook ten allen tijde, kan bezwaarlijk iets worden toegebragt, tenzij door den meester; en de beste Gouvernements-verordeningen zullen niet in staat zijn den meester te veranderen. Afschaffing, volledige afschaffing der slavernij wordt beoogd; en eerst dan zal de Maatschappij haar doel volkomen hebben bereikt, wanneer geen slaaf meer in de Nederlandsche Koloniën zal worden gevonden. Er is derhalve nog veel te doen. » Zij verzoeken dus, en bevelen als middelen tot bereiking van het voorgestelde doel aan, de toetreding tot het lidmaatschap, de vorming van afdeelingen, het schenken van gaven en het dienstbaar maken daarvan aan de verbreiding van zuivere denkbeelden aangaande het kwaad, dat bestreden wordt, en bovenal — het opzenden van gebeden.

* In het Hôtel Paulez is afgestapt de graaf van Limburg Stierum, Staatsraad Commissaris des Konings in Gelderland.

* Gisteren avond ten half zes ure is te Loosduinen gestrand een Hannoveraansch [illegible] mende van Londen bestemd naar Antwerpen en bemand met vier koppen, waarvan ongelukkigerwijze slechts twee schepelingen, de kapitein en zijn zoontje, door de hulpvaardige menschlievendheid van eenige Scheveningers, wier namen wij later hopen te zullen kunnen [illegible] gered zijn. De stuurman, een jongeling van [illegible] een matroos 17 jaren oud, vonden hun dood [illegible] De reddingsboot van de Noord en Zuidhollandsche [illegible] maatschappij had zich naar de plaats [illegible] doch is niet tijdig genoeg kunnen [illegible]

Omtrent bovenstaand berigt [illegible] dat de schepelingen [illegible] de persoon lijks daarin bevonden [illegible] wonende te Scheveningen [illegible] Willem van der Toorn [illegible] Verburg, Arie Toet J.zn., [illegible] Jol, zich terstond in zee [illegible] welker gezamenlijke menschlievende [illegible] gelukken twee der schipbreukelingen [illegible] diens zoontje) van een gewissen dood te [illegible] terwijl zij de beide anderen in hunne nabijheid in de golven moesten zien omkomen.

Met den meesten spoed werden vader en zoon, die, [illegible] zal wel niet gezegd behoeven te worden, in een zeer [illegible]

afgematten toestand verkeerden, na eenige opwekkingsmiddelen te zijn toegediend, door de goede zorgen van den heer Maas voorloopig in eene bij het strand gelegen boerenwoning van Simon Eenenburg gebragt en verpleegd.

* Dezer dagen is op de kust te Scheveningen eenig wrakhout aangespoeld en eene scheepskist, gemerkt V. J, L., waarin, behalve eenige goederen, zich een hoogduitsch boek bevond, getiteld: *Diatetisch medicinisches Handbuch für Seeleute, besonders für die Kauffarthey-Schiffer* enz.

* Bij besluiten der respectieve gemeenteraden, goedgekeurd door heeren Gedep. Staten van Zuidholland van 31 Januarij 1854, zijn finaal afgeschaft de kermissen te Molenaarsgraaf, Bleskensgraaf, Brandwijk, Vuilendam en Wijngaarden. Ook te Nieuwpoort, Groot-Ammers en Langerak, benevens te Oostvoorne c. a., hebben de gemeenteraden de kermissen of jaarmarkten afgeschaft.

* Bij besluit van 16 Januarij 1854, n° 84, is door den Raad der gemeente Alblasserdam de kermis afgeschaft.

* Door den breeden Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, is gisteren, uit het vroeger geformeerd negental opgemaakt het volgende drietal: Ds. Blaauw, te Rotterdam, Zaalberg, te Deventer en Vinke, te Leeuwarden.

Op den 8sten dezer zijn de werkzaamheden aan de aardebaan voor den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, volgens een schrijven uit Roosendaal, hervat en heeft men een aanvang gemaakt met het leggen der billes en rails voor de eigenlijke spoorbaan.

Eergisteren heeft aan het Gouvernements-gebouw te Haarlem plaats gehad, de publieke aanbesteding van het oprigten van een vleugelgebouw aan de mannenzijde van het krankzinnigengesticht *Meer en Berg*, bij Bloemendaal; de heer H. J. Sebil, te Haarlem, heeft dit werk voor *f* 74,847 aangenomen.

In den nacht van 17 November des vorigen jaars, werd een stoute diefstal met inklimming ondernomen ten huize van de gezusters Maria Barbara en Elisabeth Vollers, beiden ongehuwd, te IJzeren, hertogdom Limburg. Vier onbekende manspersonen klommen in dien nacht, met behulp van eene ladder, door een zoldervenster naar binnen. De boosdoeners begaven zich naar het vertrek der zusters, mishandelden en wondden de beide vrouwen, zetten een mes of ander snijdend werktuig op de keel van de eene en dreigden haar te zullen dooden, indien hun niet al het geld, goud of zilver, dat zij bezaten, werd aangewezen. De worsteling en het hulpgeschrei der gezusters Vollers deden eindelijk een buurman, Francis Herben, schoenmaker van beroep, uit zijn slaap ontwaken. Hij ijlde naar de nabij gelegen woning van den broeder der in nood verkeerende vrouwen, Egidius Hubertus Vollers, wethouder der gemeente Oud-Valkenburg, wekte dezen en spoedde zich met hem naar het huis, waarin de dieven nog altijd bezig waren. Hunne pogingen, om de deur te doen openen waren vruchteloos. Maar na eenigen tijd van diepe stilte, werd zij plotseling geopend door de vier boosdoeners, die gewapend met een ploegkouter, gaffels en messen, met geweld zochten te ontvlugten. Zonder in het minst om gevaar te denken of er zich om te bekreunen, grepen Herben en Vollers ieder een dief, met wien zij lang hebben moeten strijden voor zij hen konden overmeesteren. De strijd had plaats gedeeltelijk op den mesthof, gedeeltelijk te midden van een poel mestwater tegenover de deur der bestolen woning. Niettegenstaande de menigvuldige gedurende het gevecht aan hen toegebragte wonden, hebben zij twee der dieven aangehouden, terwijl de beide anderen, na eenigen tijd aan het gevecht te hebben deel genomen, zich op de vlugt begaven, waarschijnlijk ten gevolge van het openen eener naburige deur. Herben en Vollers bonden vervolgens de door hen overmeesterde dieven en deden den burgemeester roepen, die bij zijne aankomst op de plaats van het gevecht, de beide boosdoeners gebonden op den mesthof vond liggen. De aangehoudenen, nog in het bezit van sommige der geroofde voorwerpen, waren Hendrik Prickaerts en Jan Joseph Beaujean, beiden van Heerlerheide, gemeente Heerlen. De ontkomen medepligtigen, die men er in geslaagd was door de aangehoudenen in hunne eerste angst en verbijstering te doen noemen en waarvan dien ten gevolge nog dienzelfden nacht één in zijne woning heeft kunnen worden aangehouden, waren Jacobus Vandeberg en Willem Slangen, insgelijks te Heerlerheide woonachtig. De drie aangehoudenen zijn lieden van de gevaarlijkste soort, waarvan er reeds twee tot dwangarbeid en schavotstraffen veroordeeld zijn geweest. De omstandigheden dezer zaak door den Minister van Justitie ter kennis zijnde gebragt van den Koning, heeft Z. M. bij besluit van 2 dezer, aan de beide genoemden E. H. Vollers en F. Herben, als blijk van goedkeuring en tevredenheid over hun kloekmoedig en bijzonder verdienstelijk gedrag, eene gratificatie verleend voor ieder hunner ten bedrage van *f* 75.

* Het hoofdbestuur van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, heeft, gelijk in vorige jaren, eene circulaire aan de onderscheidene districts-commissien gezonden, ten einde haar uit te noodigen om maatregelen te nemen, ter bevordering der collecte ten behoeve van gemeld fonds over 1854, onder opmerking, dat, ingevolge het koninklijk besluit van den 16 Nov. 1820, n° 81, de collecte niet in de kerken, maar aan de huizen der ingezetenen behoort te geschieden.

Bij ondervinding is het gebleken, dat deze laatste inzameling gewoonlijk betere uitkomsten oplevert; weshalve de heer comm. des konings van Zuidholland, bij circulaire van 4 dezer, op de naleving der vergunning van het kon. besluit zeer nadrukkelijk vermeent te moeten aanhouden.

Ten gevolge van het door het hoofdbestuur in de laatstvoorgaande algemeene vergadering besloten, ten gunste van hen, die *den strijd van Waterloo* hebben bijgewoond en tot de cathegorie der infirmen behooren, terwijl vroeger slechts de verminkten van dien strijd onder de gegratificeerden toegelaten werden, zal de weldadige werking van het fonds eene beduidende uitbreiding erlangen. Daartoe behoeft het echter dringend bij voortduring de ruime bijdragen der ingezetenen.

Ingevolge aanschrijving van het departement van Binnenlandsche Zaken verzoekt de comm. des konings aan de gemeentebesturen om zoo veel mogelijk mede te werken tot bevordering van het weldadig doel der pogingen van het Hoofdbestuur.

Tevens heeft hij de eer aan die besturen te doen toekomen het vereischte getal afdrukken der circulaire van den Minister voor de Zaken der Herv. Eeredienst enz. van den 20 Januarij ll. n°. 1, met verzoek om die aan de Protestantsche leeraren binnen hunne gemeente uit te reiken.

Ten slotte vermeent hij aan hen te moeten herinneren, den wensch der algemeene vergadering van den 31 Julij 1850, dat de collecte, zooveel mogelijk met inachtneming van plaatselijke omstandigheden en gebruiken, op een en denzelfden dag plaats vinde, en wel in de steden op 's Konings verjaardag, of althans bij gelegenheid der viering van dien verjaardag, en op het platte land bij gelegenheid der herdenking van den slag van Waterloo, met verzoek om bij de bepaling van den dag waarop de collecte zal worden gehouden, voor zoo verre daartegen geene overwegende bedenkingen bestaan, dien overeenkomstig te willen handelen.

De beslissing van het Klassikaal Bestuur van Amsterdam, waarbij, ondanks de protesten tegen dr. Meyboom, het Klassikaal Bestuur zich, met eenparige stemmen, bereid verklaart, de op hem uitgebragte beroeping te approberen, luidt als volgt:

« Het Klassikaal Bestuur van Amsterdam, ontvangen hebbende een missive van den Algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam dd. 21 November 1853, ten geleide van zeven en twintig geschriften, die gedurende en na den tijd, bepaald voor de drie voorstellingen van dr. Meyboom, als beroepen predikant te Amsterdam, bij den Kerkeraad zijn ingekomen, waarbij protest tegen dit beroep wordt ingebragt; de leden des Bestuurs, die als leden van den Amsterdamschen Kerkeraad in dezen tot uitspraak onbevoegd waren, zich verwijderd hebbende, en door hunne secundi vervangen zijnde, volgens art. 18, reglement van opzigt en tucht; gelezen de protesten en gezien, dat zij allen bezwaren inhouden uitsluitend tegen de in openbare geschriften uitgesproken leerstellige gevoelens van Dr. Meijboom; — gelet op art. 60 reglement voor de vacature, en oordeelende dat er in casu geene redenen bestaan, om de zaak ter kennis te brengen van het Klassikaal Bestuur, waaronder de beroepene behoort; — de zaak herhaaldelijk en ernstig onderzocht hebbende: — overwegende dat, daargelaten het deels ongerijmde, deels onwaardige van onderscheidene beschuldigingen, tegen dr. Meyboom ingebragt, het niet ontkend kan worden, dat hij sommige meeningen heeft voorgedragen, afwijkende van de leer, uitgesproken in de oude belijdenis-schriften der Hervormde Kerk; — dat echter die zelfde belijdenis-schriften duidelijk verbieden, om eenige schriften van menschen met de Goddelijke schifturen gelijk te stellen, en dat zij niet slechts volle vrijheid geven om te verwerpen, wat met dien onfeilbaren regel niet overeenkomt (Belijdenis des Geloofs der Gereformeerde Kerken in Nederland, art. 7), maar zelfs als het kenmerk der ware Kerk opgeven, dat men zich aanstelt naar het zuiver Woord Gods, verwerpende alle dingen, die daartegen zijn, houdende Jezus Christus voor het eenig Hoofd (aldaar art. 29); — dat in overeenstemming hiermede, ook de reglementen onzer Kerk nergens de volle overeenstemming met de formulieren van eenigheid eischen, maar alleen van hare leeraars vorderen, dat zij de leer verkondigen die, overeenkomstig Gods Heilig Woord, in de aangenomen formulieren onzer Nederlandsche Hervormde Kerk vervat is (art. 38 reglement op het examen); dat de Algemeene Synode, in hare zitting van 19 Julij 1841, ten overvloede uitdrukkelijk heeft verklaard, dat de instemming van den leeraar met de leer der Kerk, volgens de onderteekeningsformule, niet bestaat in overeenstemming met al de artikelen en stukken, in de Symbolische-Schriften voorkomende, als in alles met Gods Woord overeenkomstig, maar in het algemeen met de leer, zoo als die in haren aard en geest, het wezen en de hoofdzaak uitmaakt van de belijdenis der Hervormde Kerk; — dat, ten gevolge daarvan, de handhaving van de leer der Hervormde Kerk, aan de leden der Kerkelijke Besturen opgedragen, volgens art. 11, Algemeen Reglement, naar geen anderen maatstaf mag geschieden, dan naar het onveranderlijk Woord Gods; — dat naar dien maatstaf beoordeeld, de beschuldigingen, tegen de leer van dr. Meyboom ingebragt, niet kunnen worden aangenomen, omdat het volgens art. 57 (reglement van opzigt en tucht) vereischte duidelijk bewijs ontbreekt, dat hij de leer, welke, volgens Gods Heilig Woord in de aangenomen formulieren van eenigheid in de Hervormde Kerk vervat is, openlijk heeft wedersproken of bestreden;

Verklaart met eenparige stemmen zich bereid de op dr. Meyboom uitgebragte beroeping te approberen, enz.

‡ **Hoorn**, 9 Febr. Naar men verneemt is bij den Stedelijken Raad dezer dagen door de heeren Lectoren van de Klinische school alhier aanzoek gedaan ter verkrijging van een geschikt stuk gronds tot het aanleggen van eenen botanischen tuin, ten behoeve van die school, en heeft de Raad dit verzoek ingewilligd. Zoo men hoort is daartoe afgestaan de grond bij het gebouw van genaamd *het Zeekantoor*, waarin de Klinische lessen geven worden ter groote van 134 □ ellen.

Het onderwijs in de Botanie zal hij die inrigting die school, veel winnen en de kosten zijn rijkel dekken door de vroegere jaarlijksche uitgaven aan plan die men uit den Hortus Botanicus uit Amsterdam of elders moest doen komen.

Utrecht, 9 Febr. Eergisteren promoveerde aan de Hoogeschool met lof, tot doctor in de godgeleerdheid heer Allard Pierson, van Amsterdam, na verdediging een disquisitio historico dogmatica de *Realismo et Nominali* quatenus vim habuerint in praecipuis placitis theolo scholastical, inde ab Anselmo Eisque ad Gulielmum occamo.

< **Rozendaal**, 9 Febr. Zekere bakker alhier, he voor eenen geruimen tijd met den heer S. verschil ge over eene onzijdige zaak, waarbij de eerste meende zijne eer benadeeld te zijn. Deze begeeft zich, daar luitenant der schutterij is, naar zijn kapitein, die m nog een luitenant, den toevlugt nemen tot de volge zoogenaamde list om des bakkers gekrenkte eer te stellen. In groot tenue uitgedoscht, verschijnen zij op zekeren avond in de Concert-zaal, waar genoemde Hee zich bevond, en eischen daar in het bijzijn van een tal gezelschap, dat den bakker voldoening geworde in de nietige zaak. Men kan denken welken indruk het versch nen van gewapende officieren bij eene zoo ongewone ge genheid te weeg bragt. Er is onderzoek gedaan bij hoogere magt, of dit misbruik der uniform, strafbaar is ten gevolge waarvan eene menigte getuigen benevens de betrokkene partijen, heden in het stil verhoor verschijn voor de Arr. Regtbank te Breda.

— Met zeer veel ijver worden de werkzaamheden a den ijzeren weg alhier voortgezet. Sinds eenige dagen men druk bezig met het plaatsen van de rails.

⁑ **Zutphen**, 9 Febr. Nadat ter vorigen marktdag prijzen der rogge reeds eene vermindering van 50 ce per mud hadden ondergaan, hebben dezelve heden een nieuwe daling van *f* 1 per mud ondervonden, zijnde hoogste prijs, heden daarvoor betaald, *f* 10,20 per mu Dientengevolge is de zetting van het roggenbrood v 8 Ned. ponden gebragt van *f* 1.10 op *f* 1,03.

|| **Nijmegen**, 9 Februarij. Nadat de vereeniging *het Metalen Kruis*, zich alhier had geconstitueerd, mo heden eene bijeenkomst der leden, zoo men zegt slech uit tien bestaande, hebben plaats gehad, ten doel hebbend door verkiezing het bestuur te benoemen, moetende besta uit vijf leden. Onder dezen moet de meerderheid gekoze hebben den heer Mr. van der Brugghen, lid der twee kamer; en hieruit kan men genoeg afleiden, welke rigting gemelde afdeeling zal nemen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 10 Februarij 1854.

	Pct.			Pct.	
Nederland.			**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2 1/2	59 3/16	*Hope* 1798/1816	5	101 1/4
Dito Certificat.	3	71	Dito 1828/1829	5	100 1/8
Dito Dito	4	88 1/2 11/16 11/16	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening.	4		Dito Dito	4 1/2	88 7/8 89
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito *Hope*	4	83 7/8
Hand.-Maats.	4 1/2		Dito *Stieglitz*	4	82 3/4
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten.	2 1/2		Inschr. Assig.	6	
D° *Rothschild*	2 1/2	46 3/4	Certific. dito.	6	68 1/8
Frankrijk.					
Obligatiën	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18 13/16 7/8	Obligatiën	4	74
Dito Buitenl.	3	40 5/8	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	35 3/4			
Bew. Sp. Com.		4 5/16	Metalliek	5	65 1/8 3/8
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	82 5/8 7/8
Portugal.			Dito letter B.	5	82 5/8 7/8
Londen nieuwe.	5	34 3/8 7/16	Dito 1847	2 1/2	33 13/16 7/8
Dito uitgest	4		Dito 1851/1852	2 1/2	33 13/16 7/8

Philad., Bankactien $3\frac{3}{4}$: Mexic., te Londen, 3 pct. 2 $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; dito Onb. $24\frac{1}{2}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Gren., te Londen, p. s. 1 $2\frac{1}{2}$ pct. $18\frac{3}{8}$; dito Uitg. $6\frac{15}{16}$, $7\frac{1}{4}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. $27\frac{3}{4}$, dito Uitg. 1 pct. $11\frac{3}{4}$, 12; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 62.

Over het geheel was de markt heden meer lusteloos en le den geene der genoteerde fondsen iets merkwaardigs op, alle lijk was in Mexicanen tot zeer vaste prijzen veel handel en Venezuela's tot verhoogde koersen veel kooplust.

FRANKFORT, Dingsdag 7 Febr. 5 pct. Metal. 68 pct. Spanje binn. $36\frac{1}{8}$; 1 pct. dito $18\frac{7}{8}$.

LONDEN, Donderdag 9 Februarij. Consols op tijd 9 $91\frac{7}{8}$; Mexico N. 3 pct. $25\frac{1}{4}$, $25\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 6 Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. $27\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. 19, 19; dito Cer $4\frac{1}{4}$, $4\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $89\frac{1}{2}$, 90; dito 5 pct. 104, Sardinie 5 pct. $84\frac{1}{2}$, 85; Holland $2\frac{1}{2}$ pct. $60\frac{3}{4}$; d pct. $91\frac{3}{4}$.

De markt ferm, op gunstige geruchten.

PARIJS, Donderdag 9 Februarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op t. 9 dito 3 pct. op t. 68.75; Sp. Binn. 3 pct. $35\frac{1}{2}$; dito 1 $18\frac{1}{2}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. 90; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. 88; N. Meta pct. $79\frac{1}{2}$.

MADRID, Maandag 6 Februarij. Sp. Binn. 3 pct dito nieuwe 1 pct. $18\frac{15}{16}$; Certificaten 3.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenh